

Noile reguli privind TVA-ul: Taxare inversa la alimente si inscriere obligatorie in Registrul operatorilor intracomunitari

21 Mai 2010

Ministerul de Finante vrea ca pentru achizitiile intracomunitare de produse precum fructe, cereale, legume, carne sau materiale de constructii sa nu se mai aplice mecanismul taxarii inverse, persoanele impozabile fiind obligate sa plateasca TVA-ul la fel ca pentru un import, urmand sa isi exercite dreptul de deducere ulterior, pe baza documentelor justificative.

Potrivit proiectului de act normativ elaborat de MFP, persoanele impozabile care vor achizitiona din Uniunea Europeana cereale, plante tehnice, legume, fructe, flori, carne, preparate din carne, peste, preparate din peste, fructe de mare, zahar sau materiale de constructii vor fi obligate la plata efectiva a TVA-ului pentru aceste produse la momentul intrarii acestora pe teritoriul Romaniei.

Plata taxei se va face la punctele de control fiscal ce urmeaza a fi infiintate, agentii economici fiind obligati sa depuna in acest sens o declaratie speciala de TVA pentru achizitii intracomunitare de bunuri. In cazul in care agentii economici nu sunt in posesia facturii de achizitie la data la care sunt obligati sa faca plata taxei, acestia vor fi obligati sa emita o autofactura pentru achizitia respectiva.

Atentie, termenul de plata a TVA-ului pentru bunurile mentionate va fi cel tarziu data intrarii pe teritoriul Romaniei a bunurilor respective iar baza de impozitare pentru TVA a acestor bunuri nu poate fi mai mica decat valoarea minima stabilita prin ordin al ministrului finantelor publice; in caz contrar persoanele impozabile vor fi obligate la plata TVA la valoarea cea mai mare.

Agentii economici care efectueaza achizitii intracomunitare de astfel de bunuri vor putea deduce in continuare taxa pe valoarea adaugata, in limitele mentionate in Codul fiscal, inasa cu conditia prezentarii documentelor justificative: factura sau autofactura pentru achizitia respectiva, declaratia speciala de TVA si documentul care atesta plata taxei.

In plus, potrivit proiectului de act normativ, **livrarea pe teritoriul tarii a bunurilor mentionate anterior va fi spusa taxarii inverse in cazul in care livrarea se va face catre persoane impozabile**, inregistrate in scopuri de TVA.

Taxarea inversa reprezinta o masura de simplificare a platii taxei, aplicabila numai intre persoane inregistrate in scopuri de TVA, prin care persoana obligata la plata taxei este beneficiarul in locul furnizorului, implementarea acestui mecanism avand ca scop colectarea optima a creantelor si un control mai riguros din partea autoritatilor fiscale. In cazurile specifice vizate de proiectul de act

normativ, avand in vedere caracterul perisabil al multora dintre categoriile de produse pentru care se implementeaza acest sistem, taxarea inversa nu va conduce la amanarea semnificativa a momentului colectarii TVA la bugetul de stat, incasarea TVA de la consumatorul final realizandu-se intr-un termen relativ scurt.

Intrucat aceste prevederi contravin legislatiei Uniunii Europene, proiectul de act normativ prevede pentru acestea o perioada limitata de aplicabilitate. Mai exact, aceste masuri vor fi aplicabile in perioada **1 iulie 2010 – 31 decembrie 2011.**

O alta masura propusa prin proiectul de act normativ consta in infiintarea Registrului operatorilor intracomunitari, in scopul diminuarii evaziunii fiscale in domeniul operatiunilor intracomunitare.

Acest registru va cuprinde toate persoanele impozabile inregistrate in scopuri de TVA in Romania care efectueaza operatiuni intracomunitare, prin operatiuni intelegandu-se atat livrari/achizitii de bunuri cat si servicii intracomunitare permise sau prestate.

Astfel, inainte de efectuarea unei operatiuni intracomunitare, **orice persoana impozabila va fi obligata sa solicite inregistrarea in Registrul operatorilor intracomunitari.** Aceste prevederi vor fi obligatorii incepand cu 1 iulie 2010, cererile privind inregistrarea in Registrul operatorilor intracomunitari puand fi depuse incepand cu 1 iunie 2010. In vederea inscrierii in registru, persoanele impozabile si persoanele juridice neimpozabile vor depune la organul fiscal competent pe langa cererea de inregistrare, si cazierul judiciar al asociatilor si administratorilor, precum si de alte documente doveditoare care vor fi stabilite prin Ordin al presedintelui ANAF.

Diferenta majora fata de situatia actuala va fi ca, in Registrul operatorilor intracomunitari vor figura numai persoanele impozabile inregistrate in scopuri de TVA care realizeaza sau intentioneaza sa realizeze operatiuni intracomunitare, autoritatea fiscala avand astfel o evidenta calara a operatorilor economici asupra carora se va putea concentra in vederea monitorizarii operatiunilor intracomunitare.

Atentie, efectuarea de operatiuni intracomunitare de catre persoanele care nu sunt inscrise in Registrul operatorilor intracomunitari va fi considerate **contravenientie si va fi sanctionata cu amenda de la 50.000 lei la 100.000 lei,** confiscarea marfii si/sau a veniturilor obtinute din vanzare precum si a mijloacelor de transport a bunurilor chiar daca acestea nu sunt proprietatea contravenientului. In plus, agentii economici care au fost sanctionati pentru aceasta contravenientie nu vor avea dreptul sa solicite inregistrarea in Registrul operatorilor intracomunitari timp de un an de la data savarsirii faptei.

Aceleasi sanctiuni le sunt aplicabile si agentilor economici care au efectuat

achizitii intracomunitare de bunuri pentru care erau obligati la plata taxei conform prezentelor modificari si care nu depun declaratia speciala de TVA sau nu efectueaza plata taxei pentru bunurile respective.

Plata TVA pentru achizițiile intracomunitare de bunuri

In cazul achizițiilor intracomunitare realizate de catre persoane impozabile din Romania, se datoreaza TVA in Romania, cu cateva exceptii, prezentate in continuare:

Sunt achizițiile intracomunitare de bunuri taxabile in Romania?

Pentru a raspunde la aceasta intrebare, trebuie sa analizam daca:

- * Achizițiile intracomunitare reprezinta o operatiune impozabila, in sensul prevederilor articolului 126 din Codul Fiscal;
- * Achizitia intracomunitara a fost efectuata de catre o persoana impozabila, asa cum este definita la articolul 127 din Codul Fiscal;
- * Locul achizitiei intracomunitare este considerat a fi in Romania, in sensul prevederilor art. 132¹ din Codul Fiscal;

Conform regulilor prevazute la art. 126, alin. (3) din Codul Fiscal, achizițiile intracomunitare de bunuri reprezinta operatiuni impozabile din punctul de vedere al TVA.

Exceptii

Nu sunt considerate operatiuni impozabile in Romania achizițiile intracomunitare de bunuri care indeplinesc urmatoarele conditii:

- a) sunt efectuate de o persoana impozabila care efectueaza numai livrari de bunuri sau prestari de servicii pentru care taxa nu este deductibila sau de o persoana juridica neimpozabila;
- b) valoarea totala a acestor achizitii intracomunitare nu depaseste pe parcursul anului calendaristic curent sau nu a depasit pe parcursul anului calendaristic anterior plafonul de 10.000 euro, determinat pe baza cursului valutar de schimb comunicat de Banca Nationala a Romaniei la data aderarii si rotunjit la cifra miilor.

Persoanele impozabile si persoanele juridice neimpozabile, eligibile pentru aceasta derogare, au dreptul sa opteze pentru regimul general de taxare. Optiunea se aplica pentru cel putin doi ani calendaristici.

Calcularea plafonului de 10.000 EURO

Plafonul pentru achizitii intracomunitare este constituit din valoarea totala, exclusiv taxa pe valoarea adaugata, datorata sau achitata in statul membru din care se expediaza sau se transporta bunurile, a achizitiilor intracomunitare de bunuri, altele decat mijloace de transport noi sau bunuri supuse accizelor.

Pentru calculul plafonului de achizitii intracomunitare se iau in considerare urmatoarele elemente:

- a) valoarea tuturor achizitiilor intracomunitare care se efectueaza ca urmare a achizitiilor efectuate din toate statele membre;
- b) valoarea tranzactiei ce conduce la depasirea plafonului pentru achizitii intracomunitare;
- c) valoarea oricarui import efectuat de persoana juridica neimpozabila in alt stat membru, pentru bunurile transportate in Romania dupa import.

La calculul plafonului pentru achizitii intracomunitare nu se vor lua in considerare:

- a) valoarea achizitiilor intracomunitare de produse accizabile;
- b) valoarea achizitiilor intracomunitare de mijloace noi de transport;
- c) valoarea achizitiilor de bunuri a caror livrare a fost o livrare de bunuri cu instalare sau montaj, pentru care locul livrarii se considera a fi in Romania;
- d) valoarea achizitiilor de bunuri a caror livrare a fost o vanzare la distanta pentru care locul livrarii se considera a fi in Romania;
- e) valoarea achizitiilor de bunuri second-hand, de opere de arta, de obiecte de colectie si antichitati, in cazul in care aceste bunuri au fost taxate conform unui regim special similar celui prevazut la art. 152² din Codul fiscal in statul membru din care au fost livrate;
- f) valoarea achizitiilor de gaze naturale si energie electrica a caror livrare a fost efectuata in conformitate cu prevederile art. 132 alin. (1) lit. e) si f) din Codul fiscal.

Ca regula generala, locul achizitiei intracomunitare (i.e. locul taxarii achizitiei

intracomunitare de bunuri), potrivit prevederilor articolului 132¹, alin. (1) din Codul Fiscal, se considera a fi locul unde se gasesc bunurile in momentul in care se incheie expedierea sau transportul bunurilor.

In concluzie, in cazul achizitiilor intracomunitare realizate de catre persoane impozabile din Romania, se datoreaza TVA in Romania, cu exceptiile prezentate mai sus.

Cine este obligat la plata TVA in cazul unei achizitii intracomunitare de bunuri?

Conform art. 151 din Codul Fiscal, persoana care efectueaza o achizitie intracomunitara de bunuri care este taxabila, este obligata la plata taxei.

Obligatia de a fi inregistrat in scopuri de TVA, in cazul persoanelor obligate la plata TVA pentru achizitii intracomunitare

In cazul persoanelor impozabile platitoare de TVA (i.e. deja inregistrate in scopuri de TVA conform prevederilor art. 153 din Codul Fiscal), nu exista obligatia unei inregistrari separate pentru plata TVA aferenta achizitiilor intracomunitare. Aceste persoane vor achita TVA aferenta achizitiilor intracomunitare (prin taxare inversa) in baza codului de inregistrare in scopuri de TVA deja obtinut.

Conform art. 153¹ alin. (1) au, in schimb, obligatia sa solicite inregistrarea in scopuri de TVA pentru achizitii intracomunitare, inainte de efectuarea achizitiei intracomunitare, persoanele impozabile neinregistrate si care nu au obligatia sa se inregistreze conform art. 153, si persoanele juridice neimpozabile, care intentioneaza sa efectueze o achizitie intracomunitara taxabila in Romania, daca valoarea achizitiei intracomunitare respective depaseste plafonul pentru achizitii intracomunitare in anul calendaristic in care are loc achizitia intracomunitara (10.000 euro). Exceptie fac persoanele care achizitioneaza mijloace de transport noi sau produse accizabile.

In cazul in care o persoana este obligata sa solicite inregistrarea in conditiile art. 153¹ alin. (1) din Codul fiscal, inregistrarea respectivei persoane conform acestui articol va fi considerata valabila de la data solicitarii inregistrarii. Persoana astfel inregistrata poate solicita anularea inregistrarii sale oricand, dupa expirarea anului calendaristic urmat de cel in care a fost inregistrata, daca valoarea achizitiilor sale intracomunitare nu a depasit plafonul de achizitii in anul in care depune aceasta solicitare sau in anul calendaristic anterior, si daca, dupa expirarea celor 2 ani, nu a efectuat nici o achizitie intracomunitara in baza acestei inregistrari.

In cazul in care o persoana solicita inregistrarea in scopuri de TVA in conditiile art. 153¹ prin optiunea de a aplica regimul general prevazut la art. 126 alin. (3) lit. a) din Codul fiscal, inregistrarea respectivei persoane conform acestui articol

va fi considerata valabila de la data solicitarii inregistrarii. Persoana impozabila poate solicita anulara inregistrarii oricand dupa expirarea a 2 ani calendaristici care urmeaza anului in care a optat pentru inregistrare, daca valoarea achizitiilor sale intracomunitare nu a depasit plafonul de achizitii in anul in care depune aceasta solicitare sau in anul calendaristic anterior, si daca, dupa expirarea celor 2 ani, nu a efectuat nici o achizitie intracomunitara in baza acestei inregistrari.

Inregistrarea in scopuri de TVA pentru achizitii intracomunitare nu confera persoanei impozabile calitatea de persoana inregistrata normal in scopuri de TVA, acest cod fiind utilizat numai pentru achizitii intracomunitare sau pentru serviciile prevazute la art. 133 alin. (2), primite de la persoane impozabile stabilite in alt stat membru, pentru care locul prestarii este in Romania si beneficiarul e obligat la plata TVA.

Cum se face plata TVA datorata pentru achizitiile intracomunitare de bunuri?

Conform articolului 157 din Codul Fiscal, persoanele impozabile inregistrate in scopuri de TVA conform art. 153 din Codul Fiscal vor evidentia in decontul de TVA, atat ca taxa colectata, cat si ca taxa deductibila, in limitele si in conditiile stabilite la art. 145 - 147¹, taxa aferenta achizitiilor intracomunitare, pentru care respectiva persoana este obligata la plata taxei.

Persoanele impozabile inregistrate conform art. 153¹ trebuie sa depuna un decont special de TVA, conform prevederilor art. 156³ din Codul Fiscal pana la data de 25 inclusiv a lunii urmatoare celei in care ia nastere exigibilitatea TVA pentru achizitiile intracomunitare efectuate si sa plateasca taxa datorata pana la aceasta data. Decontul special de taxa trebuie depus numai pentru perioadele in care ia nastere exigibilitatea taxei.